

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului : Parohiile cl. I. pe un an . . . 800 Lei. Parohiile cl. II. 700 Lei. Parohiile cl. III. și subelasă . . 600 Lei. Pentru particulari 500 Lei.</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor Concurs de prot. 1000 Lei. Parohii de cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei. Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.</p>
--	---	--

DUPĂ 70 DE ANI DELA MOARTEA LUI ANDREI ȘAGUNA.

Implinirea, la 28 Iunie, a 70 de ani dela moartea marelui mitropolit Andrei Șaguna, ne dă prilejul de a pune în lumină icoana acestui providențial bărbat al Bisericii și al Neamului nostru. Căci neamurile nu trăesc decât prin aleșii lor, prin aceia cari le impregnează pecea unei noblețe și a unei vrednicii neșterse.

Momentele grele pe cari le străbatem astăzi, ca Biserica și ca Neam se ușurează, parecă se limpezesc și ne dau un sentiment de înviore, când privim spre trecut și vedem stări mult mai grele, lupte gigantice încununate cu triumf. În vâltoarea unor asemenea lupte personalitatea lui Andrei Șaguna crește ca o coloană uriașă, susținând peste veacuri bolta nădejdiilor și a rugăciunilor noastre, sfânta Biserică strămoșească, a cărei Mitropolie transilvăneană el a reactivat-o după sugrumarea ei din 1698.

Meritul cel neveștejit al acestui bărbat constă în iscusința cu care el nu numai a salvat Biserica ortodoxă română și poporul român transilvănean dela pieire, ci l-a și condus, în mijloc de frământări sociale și de sguduii politice, pe căile unui fericit progres, pe care l-a statorit pentru veacuri înainte.

În mai puțin de trei decenii episcopul și mai târziu mitropolitul Andrei Șaguna a eluptat pentru ai săi, drepturi uzurpate cu zeci și sute de ani înainte, și la cari nimeni nu se mai gândea cu nădejde de împlinire.

Temperament de luptător, sădit în sângele său de macedonean și reaprins în neastâmpărul Ardealului, el a știut să pună în practică „diplomația” învățată la Carlovăț, și, cu prestigiul oficiului și al persoanei sale, să realizeze maximum posibil pentru Biserica sa și pentru poporul său român.

Andrei Șaguna, înnobilatul Curții din Viena

fusese nobil prin originea sa și prin sufletul său; cu blazonul său el s'a străduit să ridice la treapta de demnitate umană și națională pe poporul său. Acesta, deși de viță împărătească, era stăpânit de alții: bisericește de sârbi, iar politicește de unguri.

Emancipându-l, Șaguna i-a pus în mână arma de căpetenie, cartea și școala, iar pentru a-l feri de noi asupriri, l-a îngrădit în cetatea de nebiruit a Statutului Organic.

În nesfârșitele lui preocupări și înfăptuiri, el n'a pregetat a se sfătui și a colabora cu toți cei cari simțeau românește. Episcopul ortodox al Ardealului își avea garda aleasă de sprijinitori în familia Mocioneștilor bănațeni, în Gheorghe Ioanovici, redactorul Statutului organic, Vichentie Babeș și alții; în luptele politice, inaugurate cu 3/15 Mai 1848 la Blaj, el este mereu conducător, secondat de Bărnăuțiu, Barăuțiu și alți români fruntași, cari de fapt aparțineau bisericii unite.

Preot desăvârșit, a întărit religiositatea și moralitatea; prinț bisericesc, el a făurit toate pavăzele de apărare și consolidare: a compus și a tipărit manuale pentru viitorii preoți, de creșterea și instruirea cărora se ocupa cu precădere.

Pentru tineretul sătesc, Șaguna a înființat școli, pentru industriași și meseriași, tot așa, iar pe seama poporului a înjghebat acea Asociațiune „Astra”, care a observat cu sfințenie testamentul cultural și național al întemeietorului ei.

Prin prisma acestor realizări cercetată, opera lui Șaguna poartă desigur o pecete a dăinuirii în veac. Raportate la timpul și împrejurările în cari Șaguna a trăit și a lucrat, faptele sale sunt cu adevărat epocale și minunate și ca atare le prețuim și astăzi.

...Episcopia Caransebeșului, care numai prin părinteasca grijă a lui Andrei Șaguna a fost readusă la viață acum 77 de ani, închină gând cucernic memoriei marelui mitropolit la a 70-a aniversare a pristăvirii sale!

Sfințirea bisericii din Biniș.

Binișul aparține județului Caraș și este sat populat cu harnici modelatori de pământ, caracterizându-se prin ocupațiunea lor, olăritul.

Asemenea moșilor ardeleni vezi carele lor cu oale, pe cari le plasează în schimbul cerealelor, împânzind satele Banatului și chiar și restul țării.

Acest sat în ziua de 29 Iunie a. c. a avut marea sărbătoare a sufletului său creștin, căci prin stăpânul său sufletesc P. Sf. Episcop Veniamin și-a sfințit biserica, locașul cultivator și întăritor de suflete.

Sărbătoarea aceasta a fost mult așteptată de toți și pregătită în toată grandoarea ei. Patru porți triumfale cu scripte de bineventare au lăsat să treacă Arhiereul prin ele. Marginea drumului era îngădită în stâlpi de copaci.

E ziua sărbătorii Sfinților Apostoli Petru și Pavel și e hramul sfintei biserici.

Satul întreg dela copii până la moșnegi e în haină de sărbătoare. Și neîntrecut de frumoase sunt modelele de cusături naționale ale acestor săteni.

Clopotele bisericii sună prelung și vesel, căci Arhiereul a ajuns la marginea satului. Un grup numeros de călăreți îl întâmpină. Popor mult îl așteaptă cu lacrimi sincere de credință sătească. E primul arhiereu pe care-l primește satul de peste 100 de ani. În fața primăriei este bineventat de primarul satului.

Clopotele bisericii au încetat, căci P. Sf. Sa, însoțit de Păr. Protopop consilier Romul G. Ancușa a ajuns în fața bisericii, unde fum binemirositor de tămâie, sobor de preoți și corul bisericii îl primesc.

Prezentarea parohiei făcută de preotul satului Ioan Vădeanu, refugiat, este atât de emoționantă, încât lacrimile nemaiputând fi stăpânite curg din ochii Arhiereului, ca și din ai întregii asistențe, topind zidurile împietri-toare de inimi, iar vorba nu mai poate răsuna și clipe întregi de tăcere se aștern. . .

Părintele satului prezintă situația găsită în anul suferinței 1940, an care l-a înscris și pe el în catalogul pribegilor, mutându-l din creurul Munților Apuseni în Biniș.

La anul 1597, Binișul ar fi formând proprietatea unui caransebeșan, cu numele Nicolae Neagu. Cercetările arheologilor după ceramica veche îi așează existența înainte de Nașterea lui Hristos. Și astăzi casele sunt împodobite cu obiecte de pământ, ca amfore, după

stilul vechilor Romani. Cele mai vechi documente parohiale datează dela anul 1794.

Astăzi parohia Biniș constă din 1183 suflete. Ocupația de căpetenie moștenită din tată în fiu și principala sursă de existență este „olăritul“.

Sătenii sunt buni, pașnici și moi ca pământul pe care ei îl frământă — zice părintele.

Anumite stări deplorabile și cam generale satelor noastre s'au așezat aci de timpuri, ca: luxul sătesc exagerat, mult indiferentism religios, concubinajul, căsătoria între tineri neformați, chiar sub 16 ani, și mai ales avortul, care era ridicat la rang de lege morală. Familia cu doi sau mai mulți copii era expusă batjocorii satului.

Astăzi situația părintele o prezintă mulțumitoare. Biserica e cercetată, familii cu peste un copil au început să mai fie, iar din cele 182 perechi de concubini au mai rămas 63 fără a primi taina sfintei Cununii.

Credincioșii au dat din răspuțeri cu dragă inimă obolul lor pentru renovarea și pictarea bisericii, care a costat 113.675 Lei. Pictarea a fost executată de Radu Ioan.

Contribuția de sânge a satului pentru victoria războiului prezent este de 10 suflete.

La această prezentare, P. Sf. Sa, cu lacrimi în ochi răspunde preotului, întărindu-l în misiune și mângâindu-l în pribegie.

Actul sfințirii și celebrarea sf. Liturghii a fost săvârșit de P. S. Sa Episcopul Veniamin înconjurat de următorul sobor de preoți: Prot. Ic. stfor Romul G. Ancușa, Prot. Dr. Nicolae Iorgovan, Pr. prof. Teodor Șandru, Preoții Petru, Vuc, Coriolan Ișfan Stan, Ioan Vădeanu, Ieremia Ghita, Mihail Văcărescu, Protodiacon Teodor Roșca și diacon Ilie Câmpian.

Răspunsurile au fost date frumos de corul satului, condus de țaranul Mândru Găicea.

Predica a fost rostită convingător de Prea Sf. Sa, care a durat $\frac{3}{4}$ de oră care printre altele a spus, că astăzi se pun oseminte de sfânt la temelie bisericii, căci Biserica creștină este clădită pe osemintele sfinților, după cum România este clădită tot pe oseminte, acelea ale eroilor săi. Vorbește apoi despre Biserica și rolul ei, ca singura corabie mântuitoare — condusă de capul ei, Iisus Hristos și arată calea celor rătăciți cum sunt sectarii, cari acum trebuie să se reîntegreze în sufletul neamului și al legii ortodoxe-strămoșești. Combate apoi relele amintite mai sus la care este expus satul. Face după aceea un larg apel la patriotismul fiecăruia și îndeamnă la ascultare față

de autorități. Insistă mult asupra îngrijirii copiilor orfani de războiu. Și având copiii satului în față, îndeamnă pe tații și mamele lor a-i crește în duh creștin, dovedindu-le că neîngrijirii de copii se datorește în parte și curentul acesta de indiferentism religios și neopăgânism, ce străbate omenirea. În susținerea acestei afirmațiuni le prezintă asemănarea copiilor cu florile unei grădini. Dacă muncitorul nu intră în grădină să plivească buruienile și să o sape, atunci buruienile năpădesc florile, le înăbușă și sau le usucă, sau le sălbăticesc.

Tot așa, dacă în grădina sufletului fraged al copilului nu intră părinți și cei în drept spre a-l cultiva creștinește, acesta se sălbăticesc și se păgânizează.

În asistență au fost: Dl prefect al județului Caraș, Teodoreanu, Stoiacovici, primpretor, Pr. prof. Andreescu, Zgrihan, subinspector școlar, Irimescu, inginer U. D. R., Velceleanu ziarist, Guiță, notar, Radu I. pictor, etc.

O masă comună, pregătită de D-na preoteasă Vădeanu, sub un acoperământ frumos de verdeață și covoare, s'a servit în curtea casei părintelui Vădeanu.

Tot în cinstea importantului eveniment al satului, s'au făcut și distribuit mai multe obiecte de pământ, purtând numele comunei și data de 29 Iunie 1943.

*

În după masa acelei zile, P. S. Sa a făcut o vizitațiune canonică în parohia fruntașă Bocșa-română. Impresionant și simbolic din actul primirii a fost momentul în care copilașii școalelor primare, așezați pe două rânduri, aruncau flori în calea Păstorului lor sufletesc.

Aci P. S. Sa a săvârșit Vecernia, înconjurat de următorul sobor: Prot. Dr. Zeno Munteanu, Prot. Dr. N. Iorgovan, Prot. Ioan Munteanu, preoții locului Gh. Munteanu, P. Vuc și C. I. Stan, Protodiacon T. Roșca și diacon Ilie Câmpianu.

Prea Sf. Sa a ținut o predică cu îndemnuri și sfaturi. A menționat și aici cu bucurie evenimentele istorico-patriotice ale bocșenilor din timpul ocupațiunii străine și execuția bună a corului.

După Vecernie a făcut vizita celor trei preoți ai satului: Muntean, Vuc și Ioan Stan.

Binișul și Bocșa-română a trăit ziua de 29 Iunie a. c. în atmosferă de înălțare sufletească.

Diacon Ilie Câmpianu

Preotul pe front

I

Două simboluri.

„Pentru omul de stat, la noi, Biserica nu e numai un factor determinant al disciplinei morale, supremul temei deci al ordinii cetățenești, ci și un hotărâtor criteriu de naționalitate“. Cu această definiție începe marele Oct. Goga, critica voluminoasei lucrări „Istoria iredentismului românesc“ a scriitorului politico-istoric ungar, *Iancsó Benedek*.

Argumentul plastic, al definiției de mai sus, îl dă însuși istoricul ungar, când descrie cu un acord îndurerat și muiat în melancolie, alungarea trupelor comuniste și intrarea armatei române în Budapesta.

„În ziua de 3 August 1919 — spune autorul — dim. la ora 7 stăteam pe bulevardul Margit în fața bisericii călugărilor franciscani. Deodată, dinspre podul din spate se apropie două baterii de artilerie, care se retrag dincolo de Dunăre. În fruntea convoiului trece călare un subofițer în vechea uniformă austriacă. Convoiul destul de ordonat, se încheie cu o căruță țărănească cu coviltir de rogojină. Sub coșul ei stau sgribuliți doi tineri, dând mutre accentuat semite, care privesc speriate împrejur și examinează strada. Sunt comisarii politici ai trupei puse pe fugă cari simt poate, cum li se strânge funia binemeritată, în jurul grumazului. Tabloul, cu amestecul lui bizar, e o splendidă vigneta care încheie dictatura roșie, în doaga morții. A doua zi după masă — continuă amărâțul povestitor — stau în același loc ca ieri. Dinspre pod s'aude sunând goarna și o avangardă de roșiori trece înainte. În urma lor, defilează o Divizie din armata română de ocupație, în marș peste Dunăre. Ciudat lucru însă, și acest convoi se încheie tot cu o căruță cu coviltir. Un popă șade în ea, probabil popa Diviziei în veșminte strălucitoare“.

Scriitorul ungar, oprindu-se la cele două căruțe și punându-le în față, trage din ele concluzii triste pentru neamul lui.

„Da, căruța cu popa, această neînfrântă ariergardă morală a trupelor noastre, e cea mai elocventă sinteză a situației. Ea înseamnă spiritul tradiționalist sănătos, moștenirea veacurilor care se plimbă ca o forță activă prin rândurile noastre, dându-ne iluzia continuității și senzația, că toate energiile cheltuite, se angajează la o operă de rezistență națională“.

Așa se sfârșește, sinteza celor două căruțe.

Incadrarea.

„Ne întorcem din nou la tabloul simbolic al autorului dela Budapesta și răspundem: În căruța românească va sta și de aci înainte, tot vechiul popă românesc de veacuri, iar alături de dânsul vom fi noi, copiii lui sufletești, ținând sdravăn frânele și nelăsându-le din mână odată cu capul...” așa încheie Oct. Goga cazul celor două simboluri.

Frații în Hristos, care au avut onoarea și fericirea să facă parte din corpul confesorilor armatei, cred, că au trăit sinteza simbolului de mai sus, în mod practic și continu în mijlocul ostașilor, fiii lor sufletești.

Principiile fundamentale ale organizării clerului militar, sunt cuprinse în Legea Clerului Militar, promulgată cu Inaltul Decret Regal Nr. 3378 din 20 Iulie 1921 și publicat în Monitorul Oficial Nr. 90 din 6 August 1921.

În mod practic, încadrarea confesorilor militari, o reglementează și activează: „Instrucțiunile provizorii asupra serviciului religios în timp de pace și în timp de campanie”.

Aceste instrucțiuni sunt editate de Inspectoratul Clerului Militar, în tipografia Marelui Stat Major, anul 1931, cuprinzând o sugestivă încadrare a serviciului confesoral, în timp de pace și în campanie, servind de norme generale ca disciplină militară, dar în același timp, dând sugestia de comportare în câmpul atât de variat al serviciului de zonă operativă, fără ca să îngreuească cu ceva, inițiativa de pastorație în orice împrejurare dată.

În rezumat Legea, Regulamentul și Instrucțiunile Clerului Militar se reduc la principiul fundamental: a ridica forța morală și combativă a armatei la un grad cât se poate de înalt; să se dea ostașilor o îngrijită educație religioasă-morală așa fel încât sufletul să fie pregătit, pentru jertfa cea mare; sacrificiul vieții cu seninătatea mucenicilor și martirilor, în baza doctrinei creștinești: „Dați ce-i a Cezarului, Cezarului și ce-i a lui Dumnezeu, lui Dumnezeu”.

Pentru ca, confesorul militar, să-și poată îndeplini cu demnitate îndatoririle sale, Legea l-a încadrat în axa gradelor ierarhice, amăsurat extensiunii unității pentru care a fost mobilizat.

Astfel, în baza legii în armată sunt următoarele categorii de preoți militari:

1. Preot de Regiment, asimilat la gradul de Căpitan,

2. Preot de Divizie, asimilat la gradul de Maior sau Locot. Colonel,

3. Preot de Corp de Armată, la gradul de Lt. Col. sau Colonel,

4. Inspectorul Clerului Militar, la gradul de General de Brigadă,

5. Preotul Ambulanței M. U. fiind mobilizat de Compania Sanitară, chiar dacă deservește o Divizie, este asimilat la gradul de Căpitan.

Incadrarea preoților în axa gradelor, de Cl. Căpitan, este cea mai fericită, deoarece, acest grad al ierarhiei militare, face cea mai bună sudură sufletească între comandament și trupă.

Pr. Tr. Constantin

Pelerinaj la „Piatra Scrisă”

După cum lucrătorul ostenit are nevoie de repaus, ca apoi cu forțe înnoite, cu mai mult zel și ispravă să-și poată continua lucrul; după cum pământul însuși se odihnește o iarnă întreagă, pentru ca în primăvară să poată da multă viață; așa și omul creștin are nevoie de zile de reculegere, în cari se odihnește gândul său pentru ocupațiuni de existență fizică și se întărește sufletul său pentru învingerea ispitelor și dobândirea vieții celei fără de sfârșit prin rugăciune și pocăință.

O astfel de zi de reculegere a fost și ziua pelerinajului din 20 Iunie a. c. (Dumineca Tuturor Slinților) la „Piatra Scrisă”, loc unde Dumnezeu a dovedit omenirii existența Sa prin fapte ieșite din comun.

„Piatra Scrisă” este așezată sub gura tunelului dintre Slatina-Timiș și Armeniș.

După întunecul tunelului de câteva clipe, iată sub stâncă și sub pod clădirea ce împremuește „Piatra Scrisă”. Impresionant e așezată, căci după ce umbli prin pământ amintindu-ți de sfârșitul acestei vieți; după ce treci pe deasupra abisului, arătându-ți că moartea te pândește pas cu pas — o părîtură de pod și te-ai sfârșit — locul de închinăciune îți stă în față, te chiamă și te îndreaptă la limanul cel lin.

Circa 3000 de pelerini s'au adunat cu litii din diferite părți.

Au venit creștinii, deși timp ploios a fost, căci însăși natura în mijlocul căreia trăiesc și însăși locurile pe unde au trecut le-au arătat că puterea este numai la Dumnezeu, iar viața omului și a câmpului e în mâna celui care a dat-o.

Frumos a fost grăul anul acesta și omul a cam început a alunga umilința și a se sumeți,

căci va avea cu ce trăi. Dar o furtună din zilele precedente pelerinajului a fost prea mult, ca totul să-l culce la pământ. Și și această dovadă a puterii supreme l-a făcut să vină în locul amintit să se roage și să-și recunoască nimicnicia.

Sf. Liturghie a fost celebrată în aer liber de un impresionant sobor de preoți în frunte cu I. P. C. Sa Arhim. Dr. Laurențiu Busuioc, ca reprezentant al Prea Sf. Sale Episcopului Veniamin, și P. C. Sa Prot. Isaia Suru.

Predica a fost rostită cu multă căldură și convingere — întărindu-se în credință preoți și popor, unii prin alții — cum spune Sf. Apostol Pavel.

Numeroase ierurgii și săvârșiri a sfințelor Taine au împărțășit credincioșilor solicitanți ajutorul lui Dumnezeu și mulțumiri sufletești, cu cari s'au reîntors la căminurile lor.

Diacon Ilie Câmpianu

Pelerinajele religioase

ce se vor face de sărbătoarea Sf. prooroc Ilie (20 Iulie 1943) în Eparhie.

Sunt prea cunoscute numele Sf. Mănăstiri: Sf. Ilie dela Izvor—Vasiova și Izvorul Miron sau Balta Caldă, și mai ales tezaurul de sfântă mângăiere din care cu largă dăruire răsplătesc Ele, osârdia pelerinilor cari le caută cu evlavie și pentru aceea, nu ne facem aici, decât o plăcută datorie de a anunța din timp programul pelerinajelor ce se vor organiza în ziua hramului acestor sfinte Mănăstiri, care se prăznuște la sărbătoarea sf. Pr. Ilie Tesviteanul.

La Sf. Mănăstire „Izvorul Miron“

(Balta caldă) Of. Curtea, gara: Marginea, Jud. Severin.

Aici va lua parte însuși Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Veniamin Nistor al Caransebeșului: pentru care motiv, întreaga preoțime a tractului Făget și preoțimea din alte părți este invitată a lua parte, în fruntea pâlcurilor de credincioși cari se vor înrota în procesiunile obișnuite la această ocazie.

Program:

In ajun: (19 Iulie a. c.)

La orele 4 p. m. — : Sosirea și întâmpinarea litiilor
 „ 4 p. m. — : Vecernia mică.
 „ 5-8 p. m. — : Slujbe de evlavie, spovedanii și adunări în cete ale oastei Domnului.
 „ 8 seara — : Slujba priveghierii: adică Vecernia mare cu sfințirea pâinilor și Utrenia Hramului;
 Tot acum: meditație pt. sf. spovedanie și Sf. Împărțășire.

după priveghiere — : Slujbe de evlavie, spovedanii și adunarea de priveghiere a Oastei Domnului

In ziua hramului:

La orele 6 a. m. — : Slujba Sfințirii Apei
 Dela ora 6¹/₄-8¹/₂ — : „ Sf. Maslu și alte slujbe
 „ 9 a. m. — : Sf. Liturghie arhierască cu predică în cadrul căreia se va săvârși tunderea în monahism a unui frate.
 „ 12¹/₂ „ — : Parastas pentru ctitorii Mănăstirii și pentru ostașii căzuți pe câmpul de luptă.
 Ora 1¹/₂ p. m. — : Masa și plecarea litiilor mai îndepărtate.
 „ 3 „ — : Adunarea Oastei Domnului.
 „ 5 „ — : Vecernia și plecarea pelerinilor.

La Sf. Mănăstire „Sf. Ilie dela Izvor, -Vasiova“ județul Caras

unde Prea Sfințitul Episcop, a luat parte la hram, în anul trecut, este delegat cu conducerea și săvârșirea Sf. liturghii a hramului I. Prea Cuv. - Sa Arhim. Dr. Laurențiu Busuioc prof. la Acad. teol. în locul Prea Sfinției Sale, fiind asistat de Prea Cuv. Prot. Dr. Nicolae Iorgovan protopresbiterul Bocșei și întreaga preoțime tractuală care este invitată să ia parte ca și în anii trecuți, sprijinind moral și material această sf. Instituție, care este ctitorită de Ierarhii lor cu asistența celor mai afluate pelerinaje ale Eparhiei noastre organizate cu concursul lor, la acest sf. loc.

Programul este la fel ca și cel dela Mănăstirea Izvorul-Miron cu deosebirea că Sf. Liturghie o va oficia I. P. Cuv. Sa și va predica.

P. C. Preoți sunt rugați a anunța din timp credincioșilor cu privire la pelerinaj și programul lui precum și aceea că cei cari vin la hram și doresc a se și împărțăși cu sf. Taine să țină un post de cel puțin 3 zile pentru vrednicia sf. Taine.

Totodată fiecare preot să-și aducă cu sine cărțile rituale necesare precum și ornatele pentru săvârșirea sf. Liturghii.

Adunarea eparhială

a eparhiei ort. rom. a Caransebeșului, perioada XXII, sesiunea III-a convocată la Caransebeș, pe Duminica Samaritencii, în 23 Maiu 1943.

ȘEDINȚA III.

ținută Luni în 24 Maiu 1943, orele 9.30.

Președinte: P. S. Sa Episcopul Veniamin Nistor
 Secretar: Ioan Goanță.

XIV. Se citește procesul verbal al ședinței II-a și se verifică.

XV. Raportorul Comisiunii Culturale Dr. Zeno Muntean referă asupra raportului Consiliului eparhial Secția culturală și propune, iar adunarea eparhială aduce următorul

Decis:

Raportul general al secției Culturale pe anul 1942 fiind tipărit și distribuit membrilor

adunării se consideră ca cetit și în general se ia la cunoștință, alăturându-se la procesul verbal sub litera c

In special

1. Invită Consiliul eparhial să intervină cu toată autoritatea sa pentru edificiile școlare închiriate Statului să se încheie contract de închiriere.

2. Adunarea eparhială ia act de activitatea învățătoarească a preoților și îi asigură că, precum și în trecut preoțimea va bine-merita dela Națiune pentru serviciile și sacrificiile ei.

3. In privința confesionalizării Școalei normale, Adunarea eparhială ia act de demersurile făcute până în prezent de Consiliul eparhial la Onor. Minister al Culturii Naționale și-l autoriză să intervină la Onor. Minister și pe mai departe pentru a accelera soluționarea confesionalizării Școalei normale.

4. In ce privește catehizația, Adunarea eparhială constată că prin purtarea de grijă părintească a Prea Sfințitului Episcop Veniamin, elevii au la dispoziție o carte de rugăciune care este un bun îndreptar pentru sufletele credincioase și pe care îl recomandă cât mai mult în atenția preoților păstori. Mulțumită înțelegerii și dragostei creștinești a unor autorități și persoane binevoitoare față de interesele culturale eparhiale, la tipărirea ed. I-a a cărții de rugăciune a contribuit Comunitatea de avere în frunte cu valorosul ei președinte Dl Locot. Col. R. Boldea 100.000 Lei, iar la tipărirea ediției a doua a contribuit Dl ing. Constantin Orghidan, Președintele Uzinelor Metalurgice Unite Titan-Nădrag-Călan, cu 200.000 Lei, din partea uzinelor și cu 10.000 Lei din caseta sa personală.

Sesizat de faptul că în programa analitică a liceelor industriale pentru cursul superior nu este prevăzută Religia, Adunarea eparhială invită Consiliul eparhial să intervină la Onor. Minister al Culturii Naționale ca în toate școlile inclusiv și cele industriale învățământul religios să se bucure de cel puțin două ore săptămânal.

5. Adunarea eparhială ia act de interesul cu care Prea Sfințitul Episcop și Consiliul eparhial urmăresc propaganda religioasă și culturală, prin tipărirea și răspândirea de cărți potrivite pentru popor între care amintim și Calendarul Românului, care a apărut în anul trecut atât ca fond și formă în condițiuni superioare.

6. Adunarea eparhială ia act cu plăcere de activitatea îmbucurătoare desfășurată de societățile religioase, pe care le consideră ca un prețios auxiliar al activității pastorale a preoțimei.

7. Convinsă de importanța școlii cantonale în viața poporului nostru, Adunarea eparhială încredințează Consiliului eparhial să folosească mijloacele convenite pentru organizarea și dezvoltarea acestei școli.

8. Cu toată greutatea vremilor pe care le trăim și care ar găsi scuză pentru eventuale întrelăsări, Adunarea eparhială constată

că frecvența în școlile primare trebuie îmbunătățită și, în urmare invită Consiliul eparhial să stăruie prin toate mijloacele ducătoare la scop și împreună cu organele școlare ca frecvența să fie îmbunătățită.

9. Invită Consiliul eparhial ca să se ocupe de reorganizarea corului catedral pentru ca serviciile divine să fie la înălțime și cât mai atrăgătoare cu atât mai vârtos că avem un regulament al corurilor bisericesti.

XIV. Raportorul Comisiunii de organizare și validare: Cornel Milutinovici referă asupra raportului general al Consiliului eparhial Secțiile unite pe anul 1942 și propune

In general:

Raportul fiind tipărit și distribuit membrilor se consideră de cetit și se alătură la procesul verbal sub lit. d.

In special:

Comisiunea în ceea ce privește decretul-lege apărut în Mon. Oficial din 30 Decembrie 1942, prin care toate asociațiile religioase sunt și rămân desființate, fiind cuprins în raportul Secției adm. bisericesti, se ia la cunoștință.

Exprimă mulțumită Prea Sfinției Sale pentru marea grijă ce o poartă tuturor fiilor săi sufletești îndreptându-și primul său gând și pas către soldații răniți, cărora le-a adus mângâiere la patul de suferință împărțindu-le totodată cărți de rugăciuni, cruciulițe și icoane.

Tot din marea dragoste pe care Prea Sf. Sa o are pentru vitejii ostași cari luptă pe front, a inițiat colectare de daruri în alimente cari s'au împărțit soldaților răniți dela spitale.

Tot la fel a trimis soldaților depe front cruciulițe, cărți de rugăciuni și icoane sfințite, care să le fie călăuză de credință și scut.

Tot asemenea Prea Sf. Sa a vizitat bolnavii din spitalele civile, ducându-le mângâierea și alinaarea durerilor, împărțindu-le iar cărți de rugăciuni, cruciulițe și icoane.

Nu mai puțină grijă a arătat Prea Sf. Sa față de tineretul școlar din cuprinsul eparhiei și viitorilor slujitori ai sfințelor altare, coborîndu-se în mijlocul lor, dându-le sfaturi și îndrumări folositoare pentru viața lor și interesându-se de aproape de felul cum sunt pregătiți pentru greaua misiune ce îi așteaptă.

Pentru a se putea convinge despre mersul treburilor la parohii, Prea Sf. Sa n'a întrelăsat nici o clipă cu toate greutățile zilei de azi, pornind la drum pentru a cerceta pe fii săi sufletești la ei acasă, îndrumându-i prin cuvinte blânde și sfaturi părintești să-și îndeplinească cu prisosință îndatoririle față de neam și biserică, iar în ce privește Oficiile parohiale unde era nevoie a lua măsurile necesare de îndreptare.

Pentru toate acestea, Adunarea eparhială exprimă Prea Sf. Sale cele mai vii mulțumiri, rugând pe bunul Dumnezeu să-i dăruiască viață lungă și sănătate pentru a putea păstori de Dumnezeu binecuvântata eparhie a Caransebeșului.

(Continuare în N-rul viitor)

Ș T I R I

M. Sa Regele Mihai I a sosit în ziua de 22 Iunie a. c. la **Arad**, unde a sărbătorit comemorarea celor doi ani dela întrarea noastră în războiul pentru reîntregirea Țării și apărarea credinței noastre. În biserica catedrală din Arad P. Sf. Sa episcopul Andrei a slujit Te-Deum-ul cu un sobor de 12 preoți și a adresat M. Sale cuvinte de omagiu și supunere.

Hirotoniri. Au fost hirotoniți întru presbiteri din partea P. Sf. Sale episcopul nostru Veniamin următorii: Ioan Butuc pentru parohia *Jupânești*, Ioan Drăgoicea, *Drinova*, Chirița Savu, *Tomești*, Ioan Clepcea, *Bolvașnița*.

P. Sf. Sa Episcopul Nicolae Colan al Clujului a sosit zilele acestea în Țară. P. Sf. Sa va fi oaspele l. P. Sf. Sale Mitropolitului Nicolae.

Comemorarea P. Sf. Episcop Dr. Iosif Tr. Badescu. Implinindu-se 10 ani dela moartea fericitului episcop, se va săvârși Duminecă 11 Iulie a. c. la mormântul lui dela Eșelnița un parastas de cătră P. Sf. Sa episcopul nostru Veniamin. Este de dorit ca să ia parte cât mai mulți credincioși la această pioasă comemorare.

Examen de cvalificație. La examenul de cvalificațiune preotească din 25-VI a. c. au reușit următorii absolvenți de teologie: cu *distincție*: Gh. Pop și D. Baloni, cu *f. bine*: C. Edl și I. Stoca, iar cu *bine*: D. Birtea.

La Academia Teologică „Andreiană” din Sibiu a fost încadrați profesori titulari: Dr. D. Stăniloae, Dr. N. Terchilă și Dr. N. Neaga, iar profesori agregăți: Dr. L. Stan, Dr. Gr. T. Marcu și Dr. T. Bodoșogae, iar profesor conferențiar pâr. Gh. Șoima.

Revenire. În parohia Coștei de sus au revenit la sânul Bisericii cinci suflete rătăcite în apele turburi ale sectarismului baptist. E sinceră bucuria noastră văzând reîntoarcerea celor pe cari i-am crezut pierduți, dar sinceră și cu adevărat mare este cea a preotului Alexandru Gruia care a călăuzit revenirea la matcă a celor cinci rătăciți.

Danie creștinească. Picherul de drumuri Ioan Popovici din Caransebeș a donat sfintei biserici din Ohabamâtnic o Evanghelie și un apostol în valoare de 4000 Lei, precum și alte obiecte folositoare. Dumnezeu să dea sănătate familiei bunului credincios, răsplătindu-i astfel fapta creștinească!

Excursioniști dela Râmnicu-Vâlcea. Sâmbătă seara au poposit în orașul nostru un grup de 53 excursioniști, profesori, elevi și eleve dela Seminarul, liceul de băieți și fete din Râmnicul-Vâlcea, sub conducerea Prea Cucernicului Preot *Const. Grigore*, fost director al Seminarului și autor al unor substanțiale studii teologice. Din grup au făcut parte profesorii: Ioan Bălan, Marin Trincă, N. Gaghici, Const. Braga cu D-na, D-șoara Mărioara Voiculescu și Doamnele prnf. Călinescu, Popescu și Ionescu.

Oaspeților li s'a servit masa la Internatul teologic. La cuvântul de bun sosit, rostit de P. C. Prot. Dr. Zeno Muntean, a răspuns P. C. Pr. G. Grigore,

mulțumind călduros pentru frumoasa primire ce li s'a făcut. Profesorii au fost găzduiți apoi la profesorii Academiei noastre, iar elevii la internatul teologic.

Dimineța, oaspeții au vizitat orașul nostru: catedrala, cimitirul, parcul, etc., pretutindeni fiind conduși de profesorii: Dr. Z. Muntean, Dr. Gh. Cotoșman, fost elev al Seminarului din Râmnic, Dr. M. Chialda, V. Turcan și O. Tursa. Cu trenul de ora 9 cu plecat spre Băile-Herculane, ducând cu ei amintiri frumoase și neșterse din orașul care, în trecutul nu prea îndepărtat, a jucat un rol covârșitor în istoria culturii și a vieții naționale și bisericesti din Banat.

Mulțumire. Credinciosul Anton Urecheatu—Corbela — cu nora sa Măria din Mehadica întru amintirea și pomenirea unicului său fiu Nicolae, cantor de strană în etate de 24 ani căzând ca erou pe câmpul de luptă din Caucaz, au dăruit pe seama sf. bisericii de aici un miruitor mic de argint în valoare de 2200 Lei, precum și un covor țesut de soția lui, în valoare de 4000 Lei.

De asemenea dl inv. p. Mihail Cristescu cu soția d-na Elisaveta a dăruit un covor colorat țesut și un covor la proscomidier și două măsaie din aceeaș materie pentru iconostase întru amintirea lor și a repos. lor fiu preotul Iosif în valoare de 6000 Lei.

Iar D-na văd. Maria Ghimboasă — Pitariu — a donat un covor în culori în valoare de 2500 Lei.

Pentru aceste daruri le exprim în numele sf. bisericii profunde mulțumiri și rog pe Părintele Cerului să le răsplătească cu darurile Sale cele bogate, preamărindu-i cu dumnezească puterea Sa, ca pe unii cari iubesc podoaba casei Sale. *Pr. Ilie Imbrescu.*

„**Astra Bănățeană**” regionala *Timișoara* și-a ținut în ziua de 27 Iunie a. c. adunarea generală anuală la Bocșa-Montană, cu care ocazie s'a desvelit bustul protopopului Mihail Gașpar. Episcopia noastră și P. Sf. Sa episcopul nostru Veniamin nu au putut lua parte, deoarece programul adunării a fost stabilit fără prealabila consultare a P. Sf. Sale și deoarece a fost invitat abia în preajmă adunării generale.

Pentru sfânta biserică din Voislova a donat d-na preoteasă Maria Adam un ornat preofesc țesut frumos și doi prapori în valoare totală de Lei 35.000. Jertfa s'a făcut întru sănătatea bravilor fii ai comunei cari luptă pentru biruința Crucii creștine. Dumnezeu să o primească!

† **Dimitrie Cârpanu**, țaran fruntaș din Caransebeș a trecut la vecinicie în vârstă de 68 ani. Răposatul a fosi un bun român și creștin, a crescut trei copii pe cari i-a înșcolat și cari îl deplâng împreună cu mama lor văduvă.

Dumnezeu să-l odihnească în pacer!

PARTEA OFICIALĂ

NOTĂ OFICIALĂ

Nr. 4145 B. 1943

Implinindu-se la 11 Iulie a. c. 10 ani dela moartea în Domnul fericitului Episcop Dr. Iosif Traian Badescu, invităm toate Oficiile parohiale, ca să ia cuvenitele dispoziții, pentru ca în Du-

mineca din 11 Iulie a. c. în toate sf. biserici din eparhie să se săvârșească după Sf. Liturghie parastas pentru odihna sufletului acestui mare ierarh al eparhiei noastre.

La parastas se vor invita toate autoritățile locale, iar preoții vor ținea cuvântări, comemorând activitatea și păstorirea rodnică a ilustrului defunct, care și-a închinat toată puterea sa de muncă și toată vieța sa propășirii eparhiei noastre, fiind un blând arhipăstor al turmei sale cuvântătoare și un bun părinte al slujitorilor altarului, dar, în același timp, și un înflăcărat apărător al drepturilor autonome ale Bisericii și un dârz apărător al intereselor și întregității eparhiei noastre, care îi păstrează pentru totdeauna o amintire recunoscătoare.

Caransebeș, la 1 Iulie 1943.

Episcop: Consilier referent:
† VENIAMIN Prot. Romul G. Ancușa

Nr. 4098 C/1943

CONCURS

Pentru ocuparea celor *cinci catedre* bugetare dela Școala de cântăreți — 2 de muzică, 1 de religie, 1 de matematici și 1 de limba română, — precum și pentru postul de *director* dela această școală se publică concurs pe data de 4 Iulie 1943.

Salarul brutto lunar este de 5800 Lei la care se adaogă sporul de scumpete de Lei 2320, iar la director și diurna de Lei 1000 lunar.

Cererile se vor înainta Consiliului eparhial până la data de 10 August a. c. însoțite de documentele de studiu. Candidații trehue să fie absolvenți de teologie, având întâietate cei hirotoniți.

Caransebeș, în 1 Iulie 1943.

Episcop: Consilier referent:
† VENIAMIN Nicolae Cornean

Nr. 4098 C./1943.

CONCURS

Se publică concurs cu termen de 1 lună pentru ocuparea postului bugetar de *om de serviciu* la internatul și școala cantorală.

Retribuția bugetară este de Lei 3150 lunar la care se adaogă indemnizația de scumpete de Lei 1575 lunar.

Caransebeș, la 3 Iulie 1943.

Consiliul eparhial.

Redactor responsabil NICOLAE CORNEAN consilier eparhial

CONCURS

Nr. 3585 B. 1933.

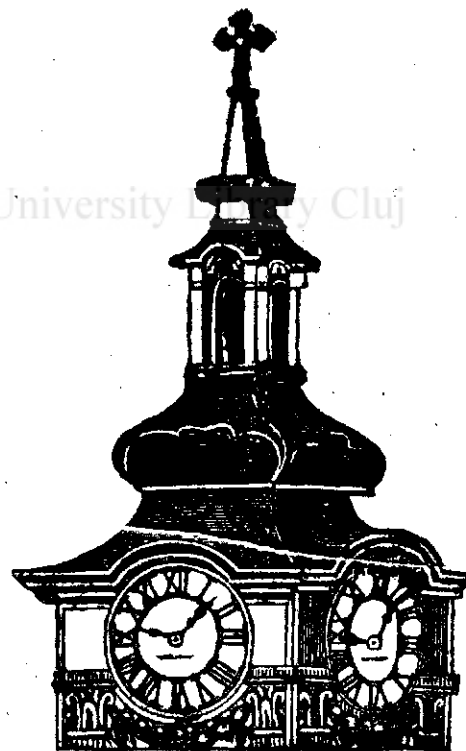
Fiind vacant postul de *diacon la biserica noastră catedrală*, pentru întregirea lui se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare a concursului în Foaia Diecezană.

Postul de diacon este retribuit cu salariul prevăzut în bugetul Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor și care de prezent este de Lei 6850 salariu, Lei 2750 scumpete, chiria convenită și eventualul adaus familiar.

Doritorii de a ocupa acest post, având cvalificațiune pentru parohii de cl. I. își vor înainta cererile Consiliului eparhial. La cerere sunt a se alătura toate documentele personale și de studii, precum și cele despre serviciile de până acum.

Caransebeș, la 10 Iunie 1943.

Episcop: 3--3 Consilier referent:
† VENIAMIN Prot. Romul G. Ancușa

CONSTRUESC CEASURI DE BISERICI

Montări și reparațiuni

Modific pe cele de sistem vechiu, în tragere dela 24 ore, la 8 zile

Referințe despre lucrări executate la mai multe biserici

IONEL CIOLOCA

REȘIȚA U.-D. R. Poarta 14 (Damiellul: Str. Mieu Glain Nr. 41)

EUGEN SPANG

—AURITOR DIPLOMAT DE BISERICI—

TIMIȘOARA III. Str. Odobescu Nr. 63.

Primește aurirea de orice ornamente bisericesti cum și vopsirea și marmorarea cu preț moderat. 7-12

Tiparul Tipografiei Diecezane Caransebeș